
Oxfordbevægelsen og dens Mænd

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Oxfordbevægelsen og dens Mænd

4

Oxfordbevægelsen og dens Mænd

Oxfordbevægelsen og dens Mænd

Oxford bevægelsen og dens Mænd.

Sognepræst Kaj Munks Svar paa Hakon Mielches Udfordring.

I en Artikel i Gaar opfordrede Hakon Mielche Sognepræst Kaj Munk til at sige sin Mening om Oxford-Bevægelsen. Det sker i nedenstaaende Artikel:

KÆRE HAKON MIELCHE. Oxford-Bevægelsen er sendt fra Gud; men han har ikke været synderlig heldig med de Folk, han har sendt den med. Nu, det maa vi finde os i. Pyt med Postbudet, blot Brevet, han afleverer, er godt.

Jeg har ikke haft den Ære og Ulykke at samdele en forloren Skildpadde med Apostlene. Jeg har nøjet mig med at være Tilhører ved et Par Møder. Eller skal vi sige bivaane et Par Opvisninger? Direktøren fremførte sine Numre med Sikkerhed og Elegance og ganske uden Brug af Pisk. Men De har Ret: Tæmningen af Vilddyr gør sig ikke rigtig, naar disse Vilddyr giver Indtryk af altid at have været tamme. Pæne Folk stod pænt frem og sagde: ”Da jeg mødte Oxford...” og satte sig saa pænt igen. Det var temmelig søvndyssende. De Rekrutter, der tumler op til Bodsbanken hos Frelsens Hær, har altid mødt ”Jesus”. Det gør dog vist for Resten en Forskel.

Ok ja, Hr. Mielche, jeg fik samme Indtryk som De: Vi skulde duperes, vi smaa Jyder for Vorherre. Et Par Studenter-Brødre fra var det Australien?, en Stiftsprovst fra selve Vor Frue Kirke i København, en Fodboldspiller fra Sydafrika, et Overhusmedlem, fjerde Gang i Danmark for Oxfords Skyld! Hallo! Hallo! Hallo! Kom og se Frank Buchmans Menageri! Alle Arter! Fra alle Verdensdele! Aldrig før set i Skandinavien.

Jeg blev ikke duperet.

Ikke, at jeg er imbecil som en Statsminister, saa jeg tror, det er en Plet paa et Menneske at være Greve. Jeg taler lige saa gerne med en Greve som med en Sporvejsskinneskidtskraber. Men disse Grever her, var de forvandlede? Og hvor var Skidtskraberen?

*

Hvis disse store Oxford-Stævner skulde have svaret til de Forventninger, Forreklamen har berettiget til, hvordan skulde de saa have forløbet? Skal vi være dristige, Hr. Mielche? Skal vi digte et Oxford-møde, virkeligt, efter Principperne?

Saa vilde Frank Buchman sige ”Mine Damer og Herrer, vi begynder med Vaagekone Vigilia Schnorch” Og der staar, saa Fruen foran Mikrofonen: ”Jeg har været et slet Menneske, har blundet paa min Post, og været gnaven, naar den syge kaldte. Men det er jeg vis paa, det vil ikke ske mer”. Derefter følger Lensgreve Kaj de Stil fra Dekadenteborg, Landets pilneste Modeherre; men nu flyver Haaret ham om Ørene, Flippen er snavset, og han fægter i Luften med sorte Negle: ”Venner, jeg har mødt Kristus, og endt er mit Liv med at slange mig paa Divanen med Abdul-Hamid-Cigaretten og den sidste Dekobra; i Dag har jeg hjulpet de gamle stivryggede Koner i mit Grevskab med at pille Kartoffler op, lige indtil Telefonen kaldte mig til Møde her”. Og dér har vi Urtekræmmer Glubsk fra Tiskegade, han fortæller, saa ikke eet Menneske ler: ”Der kom vel aldrig en Pige eller Kone i min Butik, uden jeg havde Lyst til at kysse og kramme hende; jeg har stønnet under den

Brand af Sanselighed, der har svedet i mig, men jeg har mødt Kristus, og nu er jeg fri". Nu springer Bankdirektør Samlesen frem: "Disse var min Ulykke, men Kristus har frelst mig" - og han smider et Bundt Hundredekronesedler ud over Salen. Saa rejser Proprietær Føjelig fra Kredittenlund sig: "Min Svaghed var, at jeg gik i Kaution for alle og enhver, der bad mig, skønt jeg ikke havde Ret til det af Hensyn til min Kone og mine Børn; nu har den Helligaand givet mig Styrke til at sige Nej". Og dér lyser Jord- og Betonarbejder Soldesens kometrøde Næseknop: "En hel Uge har Kammeraterne fristet mig; men jeg rører aldrig en Draabe mer". Og Borgbjerg viser sig og virker pludselig som en, man kan tage alvorligt, og erklærer sig for konservativ, og Christmas Møller siger, han stemmer socialdemokratiske ved næste Valg, og en Redaktør lover aldrig mere at lyve, og en Direktørfrue vil føde alle sine Børn, og en Præst nedlægge sit Embede.

*

Ikke sandt, Hakon Mielche, da var vi blevet duperede. Og kun Gud ved, hvad saa De og jeg var blevet mer? Naar der sker saa lidt af alt dette grundige, skyldes det som sagt, at de Folk, der fører Bevægelsen frem, ikke er Personligheder. Men naar der overhovedet sker noget af det, skyldes det, at Bevægelsen er Sandhed. Hvorpaa jeg støtter, at Oxfordførerne er undervægtige? Paa mange Punkter; lad mig nævne et Par Stykker. Denne irriterende og ukristelige Slaaen om sig med Titler. Er Manden changed, er det mig nok; saa er jeg ligeglad, om han hedder Addington og er Lord i England eller Lord i Danmark, eller hvor han er; det synes ikke nok at præsentere den blide Aand; man maa endelig ogsaa have understreget: Baron, Gehejmraad, Ridder af det hvide Baand. Endvidere drejer mange af de Bekendelser, der modtages, sig ikke om Synd, men blot om Frikadeller. Og stak de Herrer Livsforvandlerne en Kende dybere, sagde man næppe god for det lille elegante Snuptag, hvormed mange har faaet krænget Bryllupsklædningen paa. Da Zoologisk Haves gamle Hanelefant for Aar tilbage trængte til Fornyelse, kvad "B.T.":

Farvel, nu skal du skydes, Chang.
Det bliver et større Changement.

Der ligger en dyb kristelig Sandhed i disse Linier. Hos Oxfordlederne gaar Changementet betydeligt gikkellikere end ved Aflivning.

*

Men Bevægelsen er Sandhed. Det er Sandhed, at Kristendom ikke fortrinsvis hører hjemme i Kirke og Missionshus, men i det daglige Liv, i vor daglige Færd. Det er Sandhed, at Kristendom ikke er noget, der fortrinsvis har med Præster at gøre; meget mere med alle andre Mennesker; vi Præster er jo nærmest til bare for at præke den, i hvert Fald i protestantiske Lande. Det er Sandhed, at hver eneste døbt, der ikke har meldt sig ud af den usynlige hellige almindelige Kirke, har Pligt til at varetage sit Gudsforhold, saa det ikke visner og dør. Det er Sandhed, at en af de bedste Maader, denne Varetagelse kan ske paa, er ved at overholde en daglig Andagts-tid, hvor Sjælen baade taler og lytter til sin

Gud. Det er Sandhed, at den protestantiske Kirkeafdeling smed Barnet ud sammen med Badevandet, da den afskaffede Skriftemaalet (man faar Magt over Trolden, naar man ved og nævner hans Navn). Det er Sandhed, at hver eneste Kristensjæl har Ret til at tro om sin Far, at han har Omsorg for ethvert af sine Børn og vil hjælpe det til Rette paa bedste Maade. Det er Sandhed, at vi Mennesker er under Guds Ledelse, i de mindste som i de største Ting. Det er Sandhed, at det at overgive sig til Gud ved en hellig Beslutning i en mystisk Oplevelse kan forvandle et Sind, en Karakter, saa et Menneske kan, hvad der før var det umuligt. Og det er Sandhed, at Guds Daabsgave til hans Børn er saadan fine Ting som Frimodighed, Frihed og Glæde - saa kan vi selv om, hvor vidt vi vil benytte dem, og hvordan. Sindsfrihed, Veloplagthed, godt Humør er derfor naturlige kristelige Funktioner.

- Hvor jeg ved fra, at alt det er Sandhed? For det var jo slet ikke saa lidt. Det ved jeg naturligvis kun, forsaavidt som Jesus var Sandhed. Løj han, eller var han mindre vel forvaret, ved jeg intet om alt dette. Men at være Kristen betyder jo ene og alene: at stole paa ham.

Men nu Erfaringen. Er Kristne særlig gode? Er Kristne særlig glade? En stor kristelig Ungdomsleder blev afsløret som homoseksuel, og Søren Kierkegaard døde i Fortvivelse.

Svar: Vi ved ikke, hvad Hær af Fristelser og hvad Hær af Sorger andre har at kæmpe med. Og ingen Kræft kan have filtret sine Rødder saa dybt ind i Legemet, som Synden sine i Sjælen. Men - ja, hvordan skal vi udtrykke det: naar Mennesket overgiver sig til Gud, eller: naar Jesus faar Lov at begynde sin Frelsergerning i os, eller: naar den Helligaand gør Jesus levende for os - - pyt med Ordene, Kristne forstaar hinanden, og Mysteriet spotter Sproget - da sker der noget; det er en Satans arge Løgn, at et Menneske forbliver den samme. Oxford-Bekendelsen: Jeg finder mig selv baade ugod og uglad; men Gud forbarme sig for, hvad jeg havde været uden Jesus. Han har nok at forbarme sig for endda.

Altsaa gentager vi vor gamle Jyllandspost-Overskrift: "Velkommen, Oxford, til Danmark". Og slutter denne Artikel med en Bøn: Giv, Herre, vort Land igen Mænd og Kvinder, der lever det for os, at Kristendom er Handling, saa det kan kendes paa os som Enkeltmennesker og som Nation, at vi er Kristne.

Kaj Munk.